

7. oktober: Lod Israel det ske?

Hamas-angrebet den 7. oktober 2023 står som en af de mest ødelæggende efterretnings- og sikkerhedsfejl i Israels historie. Det var også en af de mest forbløffende. Ikke alene var de taktiske detaljer om angrebet stort set kendt på forhånd, men israelske institutioner blev gentagne gange advaret – af deres egne officerer, af frontlinjeobservatører og af udenlandske allierede – men der blev ikke taget afgørende forebyggende foranstaltninger. Dette rejser et foruroligende spørgsmål: Var katastrofen blot et resultat af uagtsomhed og overmod, eller blev den på et eller andet niveau tilladt at ske?

Forudgående efterretninger og ignorerede advarsler

Langt før 7. oktober havde israelsk efterretning en ~40-siders Hamas-plan, kodenavnet **“Jeriko-mur-planen”**, som detaljeret beskrev det eventuelle angreb: droneangreb, paraglidere, brud på grænsehegnet, angreb på militærbaser og massakrer i nærliggende civile områder. Planen blev opnået mere end et år i forvejen og blev bredt cirkuleret blandt højtstående militær- og efterretningsofficerer. Alligevel blev den afvist som “aspirationel” og ud over Hamas’ evner.

Advarslerne i 2023 alene er belastende. Signalefterretningssoldater markerede forberedelser, der stemte overens med planen. En sergent i Enhed 8200 advarede sine overordnede i september 2023 om, at planen var “nært forestående” og sammenlignede den med shofarens alarm. Grænseobservatører – mange af dem unge kvinder stationeret ved overvågningsposter – indsendte gentagne rapporter om Hamas-øvelser, droner og prøver, der afspejlede Jeriko-mur-planen. De blev afvist og endda truet med straf for at insistere.

Den 6. oktober opfangede efterretningen **snesevis af Hamas-operatører, der aktiverede israelske SIM-kort** – et klart tegn på nært forestående infiltration. Timer før angrebet hørte IDF’s stabschef Herzi Halevi selv disse rapporter i en conferenceopkald, men behandlede dem som rutinemæssige øvelser.

Hvert af disse signaler stemte overens, hvert blev minimeret, og ingen førte til øget beredskab.

Advarsler fra allierede

Israel var ikke den eneste part, der var opmærksom på den truende fare. **Egyptisk efterretning** advarede gentagne gange deres israelske modparter om, at “noget stort” var på vej. I slutningen af september 2023 fortalte general Abbas Kamel personligt premierminister Netanyahu, at Hamas planlagde en “forfærdelig operation”. I mellemtiden markerede USA en stigende risiko for Hamas-vold i dagene forud, selvom Washington senere bekræftede, at de aldrig havde set Jeriko-mur-planen selv.

Trods dette foretog Israel ingen særlige forberedelser, og Netanyahu nægtede senere, at han overhovedet havde modtaget sådanne advarsler.

Nova-festivalens sårbarhed

Blandt de mest rystende aspekter af tragedien er **massakren på Nova-musikfestivalen**, hvor mere end 360 unge mennesker blev dræbt.

Forlængelsen af festivalen til 7. oktober blev godkendt af IDF kun to dage tidligere, men der blev ikke stillet nogen kontaktperson på stedet eller forstærkede forsvarsforanstaltninger til rådighed – selvom stedet lå kort fra Gaza-grænsen. Timer før angrebet diskuterede IDF- og Shin Bet-officerer privat muligheden for en trussel mod festivalen, men de havde ikke arrangeret eller evakueret stedet.

Da angrebet begyndte, var det israelske luftvåben på sit laveste beredskabsniveau i årevis, med kun to kampfly og to helikoptere på kort varsel over hele landet. Forstærkninger til festivalområdet ankom ikke før næsten fem timer efter, at drabene begyndte.

Forsinket respons og kommandokaos

Fejlen sluttede ikke med efterretninger. Om morgenen den 7. oktober slog Hamas kameraer, radioer og sensorer ud i et koordineret angreb, hvilket blindede de israelske styrker. De første mobiliseringsordrer blev ikke udstedt før mere end en time efter, at angrebet begyndte. Da var Hamas-krigere allerede brudt igennem 77 punkter langs grænsen.

Ved Kibbutz Be’eri tog det timer for IDF at reagere, og mere end 100 beboere blev dræbt. Ved Nir Oz ankom de første tropper, efter at angriberne allerede var væk. Ved Nova-festivalen troede befalingsmænd fejlagtigt, at stedet var blevet evakueret, selvom hundredvis af festdeltagere stadig var under beskydning.

Strukturel og strategisk blindhed

Analytikere indrammer ofte disse fejl under begrebet **“Conceptzia”** – antagelsen om, at Hamas var afskrækket, fokuseret på regeringsførelse og uinteresset i fuldskala krig. Denne opfattelse, forstærket af overmod i Gaza’s “smarte hegn” og andre teknologiske barrierer, efterlod Israel underforsvaret.

To dage før angrebet blev IDF-kommandoenheder omplaceret fra Gaza til Vestbredden for at beskytte bosættere, hvilket efterlod kun en håndfuld bataljoner langs Gaza-grænsen. Overvågningsenheder i Gaza kørte allerede med reduceret dækning, med nedsat overvågning om natten og i weekenderne siden 2021.

Tidsspunktet – Simchat Torah, en religiøs højtid – forværrede sårbarheden.

Efterspil: Undersøgelser, fratrædelser og udkast til rapporter

Siden 7. oktober har flere interne undersøgelser kortlagt fejlene. IDF's undersøgelse fra 2025 kaldte begivenhederne for en **"fuldstændig fiasko"** i at beskytte civile. Chefen for militær efterretning, generalmajor Aharon Haliva, fratrådte i april 2024 og accepterede ansvaret for sin afdelings fejlvurderinger. Shin Bet's egen gennemgang (2025) listede alvorlige svigt og udløste politisk friktion. Statsrevisoren har udsendt udkast til resultater, der er hårdt kritiske over for politi- og militærchefer angående Nova-festivalen.

Alligevel tildeler ingen af disse rapporter en hensigt. De beskriver misforståelser, fejlvurderinger og lammelse – men ikke konspiration.

Cui Bono? Gaza's fremtid

Alligevel hænger mistankerne ved. I månederne siden 7. oktober har israelsk politik ændret sig afgørende mod massefordrivelse af gazanere, med åben tale om **"frivillig migration"** og genbosættelse. Tidligere amerikansk præsident Donald Trump har endda foreslået ideen om at omdanne Gaza til **luksuriose ejendomsudviklinger**, luksusprojekter og et centrum for teknologi, AI-startups og fremstilling – visioner, der er umulige uden først at fjerne store dele af den palæstinensiske befolkning.

Dette giver vægt til argumentet om, at angrebet, selvom det var blodigt og virkeligt, tjente politiske og strategiske formål for Israel og dets allierede.

Konklusion

Beviserne omkring 7. oktober er overvældende på én måde: Israel havde efterretninger, advarsler og endda realtidsindikatorer for, hvad der var på vej. Manglen på handling kan ikke tilskrives en enkelt fejl, men en kaskade af beslutninger – hver især udsættende, afvisende eller nedgraderende trusler, der i bagklogskab var åbenlyse.

Om dette svarer til bevidst tilladelse er en anden sag. Ingen afgørende dokument eller indrømmelse er kommet frem, der beviser hensigt. Hvad der findes er **indirekte beviser** – men i sådan en mængde og af sådan en mærkværdighed, at mange finder det svært at acceptere ren inkompetence som hele historien.

Som minimum var 7. oktober ikke blot en overraskelsestragedie. Det var en fiasko, der blev forudset, øvet og advaret imod, men alligevel uforklarligt tilladt at udfolde sig. Og i efterspillet er ødelæggelserne blevet brugt til at retfærdiggøre vidtrækkende handlinger mod Gaza, der foruroligende godt stemmer overens med langvarige ambitioner om at omforme territoriet – tømt for palæstinensere – til profitabel ejendom og højteknologisk industri.

Så selvom afgørende beviser mangler, antyder de indirekte optegnelser kraftigt, at 7. oktober, hvis ikke var konstrueret, så i det mindste blev tilladt at ske.

Referencer

- **New York Times** (dec. 2023). *Israel vidste om Hamas' angrebsplan mere end et år tidligere.*
- **Haaretz** (2023–2025). Forskellige undersøgende rapporter om Enhed 8200-advarsler, grænseovervågningssoldaters vidnesbyrd og IDF's interne undersøgelser.
- **Kan 11 News** (2024). *IAF's manglende beredskab den 7. oktober.*
- **The Guardian** (okt. 2023). *Egypten advarede Israel om Hamas-angreb dage før angrebet, siger amerikansk lovgiver.*
- **Associated Press** (okt. 2023). *Egyptens efterretning advarede gentagne gange Israel om Hamas' planer.*
- **Times of Israel** (2023–2025). Dækning af IDF-undersøgelser, godkendelser af Nova-festivalen og statsrevisorens udkast.
- **Washington Post** (2023–2024). Rekonstruktioner af begivenhederne den 7. oktober, inklusive Hamas' "åbenlyse" øvelser og israelske reaktioner.
- **Ynet News** (2024–2025). Rapporter om forsinkede IDF-reaktioner ved Be'eri og Nir Oz.
- **IDF's talsmandsenhed** (feb. 2025). *Sammenfatning af resultaterne fra undersøgelseskommissionen for 7. oktober.*
- **Shin Bet's interne gennemgang** (marts 2025). Fund om efterretningssvigt og politiske huller.
- **CNN** (2023–2024). Dækning af internationale efterretningsadvarsler og amerikanske udtalelser om Jeriko-muren.
- **Al Jazeera** (2023–2025). Rapporter om Gaza's fordrivelsespolitikker og debatter om "frivillig migration".
- **Donald J. Trump, kampagneudtalelser** (2024). Kommentarer, der foreslår Gaza's genudvikling til luksusejendomme og teknologi-/fremstillingscentre.